

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 53C/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124203554
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124203554.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., proti žalovanému: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., o zrušenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 36C/6/2023-9 zo dňa 26.01.2023.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v plnej výške. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobca podaním zo dňa 24.03.2024, doručeným súdu dňa 26.03.2024, požiadal o zrušenie neodkladného opatrenia, nariadeného tunajším súdom dňa 26.01.2023 uznesením č. k. 36C/6/2023-9 z dôvodu, aby ho mohol žalovaný navštevovať, pomáhať jemu aj jeho manželke. V návrhu uviedol, že podaným návrhom si neuvedomil dôsledky svojho konania, nakoľko bol psychicky rozrušený. Tiež si uvedomil, aké dôsledky môžu z toho vyplývať. Odstupom času si uvedomil nerozvážnosť svojho konania, ktoré teraz úprimne ľutuje. Spôsobil zbytočné problémy svojmu vnukovi – žalovanému a tiež sebe a svojej rodine. Je už starý človek, opakovane liečený na psychiatrii. Nevládze sa o seba postarať. Kým u nich býval žalovaný, ktorému bývanie v minulosti sám ponúkol, pomáhal im v domácnosti, prerobil kuchyňu aj dom, chodil na nákupy, staral sa o záhradu a dom. Žalovaný si sem – tam vypil, mal po rozvođe zlé obdobie. Hádavali sa, ale nikdy sa mu žalovaný nevyhrážal, ani ho neudrel. Svojimi výpoveďami ho chcel iba vystrašiť, aby prestal piť. Nemyslel, že to bude mať vážne následky, že žalovaný k nim nebude môcť chodiť a pomáhať jemu aj jeho manželke. Iní vnuci nikdy nejavili pomoc s ich domácnosťou, majú svoje rodiny, žijú v meste, navštevujú ich sporadicky. Manželka žalobcu je od vydania neodkladného opatrenia po zdravotnej stránke veľmi zle. Dovtedy bola ešte čiperná žena, ktorá sa venovala záhrade, vareniu. Zostala ležiaca a plienkovaná, nič ju nebaví. Pozviecha sa iba vtedy, keď príde vnučka Fatima a zoberie ju na návštevu k žalovanému do Nitry, kde teraz býva. Žalovaný žije v spoločnej domácnosti iba s manželkou, ale v prednom dome býva aj jeho dcéra F. s jej manželom a synom, ktorý má downov syndróm. Dcéra F. sa stará o manželku žalobcu a tiež o postihnutého syna. Zo žalovaného obavu nemá, ani nikdy nemal. Ako uviedol, rozhodnutia, ktoré urobil, urobil v zlom psychickom stave. V závere návrhu uviedol, že návrh pri plnom vedomí a bez nátlaku z jeho vlastnej vôle diktuje vnučke G. B., ktorá ho pred ním píše.

2. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 20.05.2024 vyplýva, že žalobca je jeho starý otec vo vysokom veku, v značnej miere odkázaný na pomoc a opateru inej osoby. So žiadosťou žalobcu sa plne stotožňuje a tiež chce požiadať, aby súd žiadosti žalobcu vyhovel, nakoľko jeho starí rodičia potrebujú od neho pomoc.

3. Zo spisu Okresného súdu Nitra, sp. zn. 36C/6/2023 súd zistil, že žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 26.01.2023, č. k. 36C/6/2023-9 bolo

nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil žalovanému, aby nevstupoval do rodinného domu s. č. XX, na adrese C. XX, nachádzajúceho sa na parcele reg. CKN č. 184/3 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 86 m², ako aj na parcelu (pod domom) reg. CKN č. 184/3 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 86 m², ktoré sú zapísané na LV č. XXXX pre kat. úz. C., obec Lehota, okres Nitra. Zároveň zakázal žalovanému priblížiť sa k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov. Žalovaný sa smie priblížiť k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov len počas úkonov trestného konania, priestupkového konania alebo civilného konania, na ktoré bude žalovaný predvolaný, a to len v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.02.2023.

3.1. V návrhu okrem iného žalobca uviedol, že žalovaný je jeho vnuk. Nastáhoval sa k nim približne pred tromi rokmi, keď sa rozviedol; dovtedy žil v H.. Ich rodinný dom na adrese C. I. XX je prerobený na dve bytové jednotky. V prednej časti rodinného domu žije dcéra žalobcu F. J., ktorá je matkou žalovaného. V zadnej časti rodinného domu žije žalobca, jeho manželka K. B. a žalovaný. Vlastníčkou nehnuteľností je dcéra žalobcu F. J., ktorej uvedené nehnuteľnosti v minulosti darovali jej rodičia. So žalovaným boli problémy vždy, keď pil alkohol. Keď bol pod vplyvom alkoholu, vulgárne žalovanému nadával, kričal na neho a osočoval ho. Vždy mu začal vyčítať úmrtia v rodine, za ktoré nemôže. V minulosti sa pri autonehode zabil jedna z dcér žalobcu a jeho syn sa obesil. Slovné žalobcu napáda už veľmi dlho, vulgárne ho uráža a vyhráža sa mu. Žalobca sa nedokáže brániť, má už 88 rokov a zo strachu pred žalovaným už viackrát volal políciu.

3.2. Aj dňa 17.01.2023 žalovaný prišiel domov pod vplyvom alkoholu a začal žalobcovi vulgárne nadávať. Žalobca sa ho snažil upokojiť tak, že odišiel z miestnosti. On ho však znovu v dome vyhľadal a pokračoval vo výčitkách. Veľmi na neho kričal a žalobca sa ho bál. Preto sa rozhodol zavolať políciu. Polícia ho upozornila a dala mu blokovú pokutu vo výške 20 eur. To však nepomohlo. Keď policajná hliadka odišla, žalovaný bol ešte agresívnejší a zo strachu žalobca utiekol na dvor. Žalovaný však išiel za ním, fyzicky ho napadol tak, že ho chytil pod krk. Bál sa, že ho zaškrtí. Nakoniec však zovretie povolil a odviekol ho do kuchyne. Posadil ho na stoličku a prikázal mu, aby tam zostal sedieť. Vyhrážal sa mu, že ho zabije. Nevie ako dlho tam sedel, ale už ho bolelo celé telo, bál sa postaviť. Nakoniec sa však odhodlal a utiekol na ulicu, odkiaľ zavolať políciu. Polícia vykázala žalovaného zo spoločného obydľia na 14 dní. Na druhý deň po vykázaní zo spoločného obydľia prišiel žalovaný aj napriek zákazom do rodinného domu, bol pod vplyvom alkoholu a išiel navštíviť svoju matku. Keď uvidel žalovaný žalobcu, znovu mu začal vulgárne nadávať a kričať. Žalobca volal opätovne políciu. Žalovaného sa bojí, má strach, že mu ublíži. Ako ohrozená osoba bol kontaktovaný Poradňou pre obeť s Intervenčným centrom, Centra Slniečko, n. o., a bola mu poskytnutá bezplatná právna pomoc. Mal za to, že pokiaľ súd vyhovie jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyrieši sa tým otázka jeho ochrany pred násilím zo strany žalovaného (konzumuje v sebe vec samu a možno prostredníctvom jeho účinku dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu). Nevie si predstaviť, čo by sa dialo, keby sa žalovaný vrátil domov. Bojí sa s ním zotrvať v spoločnej domácnosti, pretože jeho vyhrážky, agresívne správanie a vulgárne nadávanie vzbudilo v ňom dôvodné obavy o jeho zdravie a život. Je už starý a nevie sa mu ubrániť.

3.3. Zároveň žalobca predložil potvrdenie OR PZ Nitra, OO PZ Veľké Zálužie zo dňa 18.01.2023, ID 2023 0000 0039 361, z ktorého vyplýva, že žalovaný bol dňa 18.01.2023 o 00.10 hod. vykázaný zo spoločného obydľia so žalobcom na dobu 14 dní.

4. Z úradnej činnosti súdu súd zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 25.05.2023 sp. zn. 1T/30/2023 bol žalovaný uznaný vinným, že v čase približne o 15:30 hod. dňa 18.01.2023 v rodinnom dome č. 43 v Obci Lehota po predchádzajúcej slovnej výmene názorov so svojim starým otcom, poškodeným A. B., ho pri vstupných dverách rodinného domu chytil svojimi rukami pod krkom, nadával mu a povedal mu, že ho zabije a že jemu je to už jedno a on už bol v base dvakrát. Tým spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1. ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zákona. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

5. Zo správy Obce Lehota zo dňa 20.05.2024 vyplýva, že žalobca je dôchodca, v obci obľúbený a nekonfliktný. Na obci nebol priestupkovo riešený. O konfliktoch z minulosti má obec vedomosť. Žalovaný je občanom obce, býva v jednom dome so žalobcom. O konfliktoch medzi týmito osobami má obec vedomosť, nakoľko bola viackrát kontaktovaná políciou. Žalovaný sa v obci správa normálne.

6. Z oznámenia Úradu práce soc. vecí a rodiny Nitra zo dňa 03.07.2024 vyplýva, že strany sporu sa nenachádzajú v evidencii poberateľov pomoci v hmotnej núdzi ani poberateľov štátnych sociálnych dávok. Zároveň uviedli, že úrad nedisponuje vedomosťou o sociálnej situácii strán sporu, na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v roku 2023 ani v predchádzajúcom období riešení neboli.

7. Z vyjadrenia probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Nitra zo dňa 16.07.2024 vyplýva, že vychádzajúc z uloženého probačného dohľadu v trvaní 18 mesiacov, týkajúceho sa žalovaného, a to do 26.11.2024, tento je povinný dodržiavať právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/30/2023. Ďalej uvádza, že doterajší priebeh výkonu probačného dohľadu u ods. D. E. prebieha bez problémov, menovaný okrem vyššie uvedených obmedzení dodržiava aj súdom uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov (12 náhodných dychových skúšok s negatívnym výsledkom merania), súčasne splnil súdom uloženú povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa liečeniu závislosti na alkoholických nápojoch a povinnosť ospravedlniť sa poškodenému.

7.1. Z predloženého návrhu na ukončenie ambulantnej protialkoholickej liečby zo dňa 30.10.2023 MUDr. Eduarda Višňovského, PhD., psychiatrická ambulancia a ambulancia medicíny drogových závislostí Nitra vyplýva, že týmto podáva návrh na ukončenie povinnej ambulantnej protialkoholickej liečby u D. E., nakoľko klinický stav menovaného je dlhodobou kompenzovaný, plne abstínuje od alkoholu. Je zamestnaný, má bývanie, dodržiava povinnosti a obmedzenia, ktoré mu určil súd.

8. Podľa § 334 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa § 339 CSP, o zrušení neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť bez pojednávania. V prípadoch neodkladného opatrenia podľa § 334 a 338 majú dotknuté subjekty právo vyjadriť sa k návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia.

10. Pokiaľ neodkladné opatrenie nebolo súdom obmedzené na určitý čas, jeho právne účinky nie sú nijako limitované a trvajú až dotedy, kým nie právoplatne zrušené osobitným súdnym rozhodnutím. Žalobca je v súdnom spore pánom konania (dominus litis) a preto po právoplatnosti rozhodnutia o neodkladnom opatrení mu musí ostať zachované právo domáhať sa jeho zrušenia.

11. Z ustanovenia § 334 CSP vyplýva, že jednou zo zákonných podmienok zrušenia neodkladného opatrenia je odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo nariadené. Zákonným dôvodom pre zrušenie neodkladného opatrenia je zmena tých pomerov, ktoré oproti stavu rozhodujúcemu v čase nariadenia neodkladného opatrenia boli relevantné pre jeho nariadenie. Trvanie týchto dôvodov tvoria prekážku, aby sa strana mohla domáhať zrušenia neodkladného opatrenia.

11.1. Všeobecný súd v rámci rozhodovania o zrušení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia nemôže preskúmať vecnú správnosť pôvodného uznesenia o jeho nariadení, ale musí sa zaoberať iba otázkou, či strana domáhajúca sa zrušenia tohto uznesenia vo svojom návrhu tvrdí také skutočnosti, ktoré nastali po jeho vyhlásení a ktoré zároveň znamenajú aj zmenu pomerov, pre úpravu ktorých bolo neodkladné opatrenie nariadené (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 491/2017).

11.2. Návrh na zrušenie neodkladného opatrenia môže podať ako aktívne vecne legitimovaný žalobca, ktorý podával návrh na neodkladné opatrenie, ako aj osoba povinná z nariadeného neodkladného opatrenia. K zrušeniu neodkladného opatrenia môže dôjsť keď dôjde k odpadnutiu dôvodu uvedeného v ustanovení § 325 ods. 1 CSP, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Dôkazné bremeno zaťažuje stranu, ktorá návrh na zrušenie neodkladného opatrenia podala.

12. V danom prípade žalobca podal návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, v ktorom uviedol, že žiadosť podal z dôvodu, že on aj jeho manželka potrebujú opateru inej osoby, keďže sa z dôvodu zlého zdravotného stavu a vysokého veku nedokážu o seba postarať. Žalovaný potvrdil súdu, že žalobca s manželkou sú v značnej miere odkázaní na pomoc a opateru a navrhol, aby súd žiadosť žalobcu vyhovel. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že odpadol dôvod, pre ktorý bolo neodkladné opatrenie nariadené. Nakoľko odpadol dôvod, pre ktorý bolo neodkladné opatrenie nariadené, a stranou sporu

bol podaný návrh na jeho zrušenie, boli splnené všetky zákonné podmienky pre zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 334 CSP, preto súd návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia vyhovel. Právne účinky neodkladného opatrenia zanikajú právoplatnosťou uznesenia o jeho zrušení.

12.1. Súd pri rozhodovaní o návrhu žalobcu na zrušenie neodkladného opatrenia vychádzal z tvrdení samotného žalobcu v návrhu, keďže neodkladné opatrenie bolo nariadené na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov. Pretože žalobca navrhoval zrušiť neodkladné opatrenie, ktoré ukladalo povinnosti povinnému, teda žalovanému, súd návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia vyhovel.

13. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 262 ods.1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Vzhľadom na úspech žalobcu v konaní, súd žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku za podanie návrhu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Nitra, písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v ktorom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.